

**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Historia muzyki z literaturą muzyczną – klasycyzm
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of music and music literature – Classicism
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Maria Szymanowicz, prof. KUL
---	--------------------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	IV	3
Ćwiczenia	30	IV	3

Wymagania wstępne	Znajomość historii muzyki poprzednich epok. Ogólna wiedza z zakresu historii powszechnej i historii Polski.
-------------------	---

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

Zapoznanie studentów z estetyką, stylistyką, cechami głównych form i gatunków muzycznych oraz techniką kompozytorską w okresie klasycyzmu. Zapoznanie studentów z biografią i twórczością najważniejszych kompozytorów z okresu przedklasycznego i klasycyzmu. Wskazanie specyfiki kulturowej różnych ośrodków muzycznych oraz ich wzajemnych relacji w XVIII i 1. ćwierci XIX wieku. Zapoznanie studentów z literaturą muzyczną okresu klasycyzmu, stylami i estetyką, cechami głównych form i gatunków muzycznych oraz techniką kompozytorską tego okresu. Znajomość wybranych utworów i ukazanie rozwoju języka muzycznego w okresie klasycyzmu. Wskazanie specyfiki kulturowej różnych ośrodków muzycznych oraz ich wzajemnych relacji. Poznanie podstawowych źródeł literatury muzycznej klasycyzmu.

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
<b>WIEDZA</b>		
W_01	Student prezentuje w spójny sposób uporządkowaną wiedzę z zakresu historii muzyki w okresie klasycyzmu.	K_W03
W_02	Student zna podstawową literaturę muzyczną okresu przedklasycznego i klasycznego.	K_W10
W_03	Student zna style muzyczne okresu przedklasycznego i klasycznego w aspekcie historycznym i praktycznym. Student zna twórców okresu przedklasycznego i klasycznego oraz ich wybrane dzieła.	K_W16
<b>UMIĘTNOŚCI</b>		
U_01	Student potrafi rozpoznać i analizować różne rodzaje wytworów kultury muzycznej okresu klasycyzmu oraz przeprowadza ich interpretację z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczenia i miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_U02
U_02	Student przygotowuje proste prace naukowe (referaty, recenzje, analizy) dotyczące zagadnień muzykologicznych i sztuki muzycznej, wykorzystując różne źródła związane z muzyką okresu przedklasycznego i klasycznego. Student potrafi rozpoznać styl przedklasyczny i klasyczny w odróżnieniu od stylu barokowego.	K_U07

**IV. Opis przedmiotu/ treści programowe**

Chronologia oraz tło kulturowe, polityczne i społeczne klasycyzmu. Założenia estetyczne i cechy klasycyzmu w muzyce. Okres przedklasyczny (styl galant, klawesyniści francuscy). Tzw. szkoły przedklasyczne (berlińska, starowiedeńska, mannheimska). Kompozytorzy działający poza głównymi ośrodkami. Rozwój opery i baletu (Włochy, Francja, kraje niemieckojęzyczne). Reforma opery przeprowadzona przez Ch.W. Glucka. Muzyka religijna w okresie oświecenia i główne ośrodki jej rozwoju. Oratorium w XVIII w. Życie i twórczość klasyków wiedeńskich (Haydna, Mozarta i Beethovena). Działalność innych, znaczących kompozytorów. Traktaty teoretyczne i podręczniki muzyczne okresu klasycyzmu. Ćwiczenia z zakresu przedmiotu „Historia muzyki z literaturą muzyczną – Klasycyzm” są uzupełnieniem wykładu teoretycznego i ukierunkowane są na poznanie i analizowanie literatury muzycznej. Obejmują następujące zagadnienia: Periodyzacja i charakterystyka stylów muzycznych oraz literatury muzycznej okresu Klasycyzmu. Charakterystyka podstawowych form muzyki religijnej i świeckiej okresu klasycyzmu oraz rozwoju techniki kompozytorskiej na podstawie słuchanych utworów muzycznych. Słuchanie nagrań i krótka analiza stylistyki przykładowych utworów muzycznych. Zaangażowanie studentów poprzez zlecenie przygotowania referatów na temat zadanych stylów muzycznych.

**V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
<b>WIEDZA</b>			
W_01	Wykład konwencjonalny, lektura	Egzamin ustny, referat	Protokół, plik z referatem
W_02			
W_03	Dyskusja, analiza dzieła sztuki		
<b>UMIEJĘTNOŚCI</b>			
U_01	Analiza dzieła sztuki	Referat	Protokół, plik z referatem
U_02	Praca z materiałem muzycznym	Test	Protokół / karta testu

**VI. Kryteria oceny, wagi...**

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (prace częściowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty przedmiotu (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią ważoną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen częściowych uzyskanych przez studenta na zajęciach na przestrzeni danego semestru.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student prezentuje zaawansowaną wiedzę z zakresu historii muzyki w okresie klasycyzmu, dokonuje wnikliwej charakterystyki stylu muzycznego epoki i biegle rozpoznaje literaturę muzyczną. Potrafi precyzyjnie rozpoznać i zanalizować wytwory kultury muzycznej klasycyzmu, dokonując ich szczegółowej interpretacji oraz przygotowuje wartościowe prace naukowe z wykorzystaniem źródeł. Bardzo dobrze zna twórców okresu przedklasycznego i klasycznego oraz ich wybrane dzieła. Potrafi bardzo dobrze rozpoznać styl przedklasyczny i klasyczny w odróżnieniu od stylu barokowego.
Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student prezentuje szeroką wiedzę z zakresu historii muzyki w okresie klasycyzmu, dokonuje precyzyjnej charakterystyki stylu muzycznego epoki i swobodnie rozpoznaje literaturę muzyczną. Potrafi właściwie rozpoznać i zanalizować wytwory kultury muzycznej klasycyzmu, dokonując ich właściwej interpretacji oraz przygotowuje prace naukowe z wykorzystaniem źródeł. Dobrze zna twórców okresu przedklasycznego i klasycznego oraz ich wybrane dzieła. Potrafi

	dobrze rozpoznać styl przedklasyczny i klasyczny w odróżnieniu od stylu barokowego.
Ocena dostateczna	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student prezentuje ogólną wiedzę z zakresu historii muzyki w okresie klasycyzmu, dokonuje poprawnej charakterystyki stylu muzycznego epoki i rozpoznaje literaturę muzyczną. Potrafi w stopniu podstawowym rozpoznać i zanalizować wytwory kultury muzycznej klasycyzmu, dokonuje ich ogólnej interpretacji oraz przygotowuje proste prace naukowe z wykorzystaniem źródeł. Dostatecznie zna twórców okresu przedklasycznego i klasycznego oraz ich wybrane dzieła. Potrafi dostatecznie rozpoznać styl przedklasyczny i klasyczny w odróżnieniu od stylu barokowego.
Ocena niedostateczna	Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student nie prezentuje wystarczającej wiedzy z zakresu historii muzyki w okresie klasycyzmu, nie potrafi dokonać charakterystyki stylu muzycznego epoki ani rozpoznać podstawowej literatury muzycznej. Nie umie właściwie rozpoznać i zanalizować wytworów kultury muzycznej klasycyzmu, nie potrafi przeprowadzić ich interpretacji ani przygotować prostej pracy naukowej z wykorzystaniem źródeł. Nie zna twórców okresu przedklasycznego i klasycznego oraz ich wybrane dzieła. Nie potrafi rozpoznać styl przedklasyczny i klasyczny w odróżnieniu od stylu barokowego.

Podczas realizacji pełnego cyklu zajęć (jeden semestr) przewidziane są dwa referaty: jeden w ramach wykładu i jeden w ramach ćwiczeń. Pierwszy z nich polega na pisemnym przedstawieniu pod koniec semestru wybranej formy lub gatunku muzyki okresu przedklasycznego lub klasycznego. Drugi polega na omówieniu w formie prezentacji multimedialnej i odtworzeniu wybranych przykładów muzycznych reprezentatywnych dla danej formy lub gatunku muzyki okresu przedklasycznego lub klasycznego według harmonogramu przedstawionego przez prowadzącego. Główne kryteria mające wpływ na ocenę końcową (kryteria weryfikacji stopnia realizacji założonych efektów uczenia się): wiedza z zakresu historii muzyki w okresie klasycyzmu, znajomość podstawowej literatury muzycznej okresu przedklasycznego i klasycznego, znajomość stylów muzycznych okresu przedklasycznego i klasycznego w aspekcie historycznym i praktycznym, znajomość twórców okresu przedklasycznego i klasycznego oraz ich wybranych dzieł, umiejętność rozpoznawania i analizowania różnych rodzajów wytworów kultury muzycznej okresu przedklasycznego i klasycznego oraz przeprowadzania ich interpretacji z zastosowaniem typowych metod w celu określenia ich znaczenia i miejsca w procesie historyczno-kulturowym, umiejętność przygotowywania prostych prac naukowych (referatów, recenzji, analiz) dotyczących zagadnień muzykologicznych i sztuki muzycznej z wykorzystaniem różnych źródeł związanych z muzyką okresu przedklasycznego i klasycznego, umiejętność rozpoznawania stylu przedklasycznego i klasycznego w odróżnieniu od stylu barokowego.

## VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	120

W ramach pracy indywidualnej student opanowuje materiał przedstawiony podczas zajęć oraz słucha wybranych przykładów muzyki okresu przedklasycznego i klasycznego przedstawionych podczas wykładu i ćwiczeń, zwracając uwagę na formę, gatunek, styl, fakturę i elementy dzieła muzycznego. Uczelnia zapewnia dostęp do rzutnika i sprzętu audio w celu dokonania prezentacji multimedialnej i odtworzenia przykładów muzycznych podczas ćwiczeń.

## VIII. Literatura

Literatura podstawowa
J. Chomiński, <i>Historia muzyki</i> , cz. I-II, Kraków 1990.
K. Geiringer, <i>Haydn</i> , Kraków 1985.
A. Einstein, <i>Mozart</i> , Kraków 1983.
S. Łobaczewska, <i>Beethoven</i> , Kraków 1983.

- D. Gwizdalanka, *Klasycyzm*, w: *Historia muzyki 2*, Kraków 2006.  
P. Orawski, *Lekcje muzyki – Klasycyzm. Prolog i rozwój*, Warszawa, 2013.  
P. Orawski, *Lekcje muzyki. [5], Dojrzały klasycyzm: muzyka sakralna: opera klasyczna*, Warszawa 2014.  
Ch. Rosen, *Styl klasyczny: Haydn, Mozart, Beethoven*, tłum. R. Augustyn, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca

- B. Schaeffer, *Dzieje muzyki*, Warszawa 1983.  
Encyklopedia muzyczna PWM, Część Biograficzna.  
A. Mądry, *Carl Philipp Emanuel Bach. Estetyka-stylistyka-dzieło*, Poznań 2003,  
A. Nowak-Romanowicz, *Klasycyzm (Historia muzyki polskiej, t. 4)*, Warszawa 1995,  
B. Stróżyńska, *Symfonia w XVIII-wiecznej Polsce. Teoria, repertuar i cechy stylistyczne*, Łódź 2015.  
L. Zaganiacz-Mazur, *Audycje muzyczne, t. 3, Podstawy historii muzyki, cz. 1*, Warszawa 2001.  
K. Hui, *Choreographing Sensibility: Innocence and Politeness in Haydn's Hob. XVI: 40 and 42*, „Music and Letters”, 102 (2021), nr 3, s. 482-506. <https://doi.org/10.1093/ml/gcab050>  
M. Noorduyn, *The metronome marks for Beethoven's Ninth Symphony in context*, „Early Music”, 49 (2021), nr 1, s. 129-145. <https://doi.org/10.1093/em/caab005>  
M. Bania, T. Skowronek, *Affective practices in mid-18th-century German music-making/ reflections on C. P. E. Bach's advice to performers*, „Early Music”, 48 (2020), nr 2, s. 193-203. <https://doi.org/10.1093/em/caaa022>  
*Weber, Engel, J., Synfonia in C / P. Benedictus [Weber] Schp, [Jan] Engel*, D. Smolarek (opracowanie i wstęp), Ząbki 2017.  
H. Schick, *Hat Franz Xaver Richter das Streichquartett erfunden?: Überlegungen zum 300. Geburtstag des Komponisten, samt einer Hypothese zu Boccherini*, „Archiv für Musikwissenschaft”, 66 (2009), nr 4, s. 306-320. <https://www.jstor.org/stable/27764460>  
M. Nabholz, *Mozart, Süßmayr, and musical propaganda: revaluating political choral music for modern performance*, „The Choral Journal”, 61 (2021), nr 9, s. 26-40. <https://www.jstor.org/stable/27035075>  
K. Zybina, *Die Litaneien von Wolfgang Amadeus Mozart und die Salzburger Tradition*, Wien 2020. <https://doi.org/10.2307/j.ctv1cdx6nj>  
J. Trummer, *Katholische Kirchenmusik und kirchlicher Volksgesang im katholischen Reichsgebiet an der Wende vom 18. zum 19. Jahrhundert: Über den Hintergrund der Zeit, in der „Stille Nacht“ entstand, w: Wege zu „Stille Nacht“. Zur Vor- und Nachgeschichte einer „einfachen Composition“*, Th. Hochradner (red.), Wien 2020, s. 11-24. <https://doi.org/10.2307/j.ctv1cdx6sm.5>